بررسی آزمایشگاهی مقاومت شکست مخلوط آسفالتی اصلاح شده با نانو اکسید سیلیس تحت شرایط بارگذاری مود ترکیبی 1/11

ABSTRACT

افزایش روزافزون عبور و مرور ترافیک، بخصوص در شرایط آب و هوایی سرد، باعث افزایش خرابی ترکهای برودتی آسفالت میشود. در سالهای اخیر، نانومواد گوناگونی از جمله نانواکسیدسیلیس با هدف بهبود خواص آسفالت استفاده شده است. این تحقیق به بررسی تاثیر نانواکسیدسیلیس بر وقوع ترکهای برودتی می پردازد. بدین منظور از آزمون خمش نیمدایره (SCB) تحت مود بارگذاری ترکیبی II/I استفاده شده و تاثیر افزودن نانو SiO2 بر آسفالت در برابر ترک خوردگی (ترک خوردگی های عمودی و زاویه دار) در دماهای مختلف ۵-، ۱۵ – و ۲۵ درجه انتی گراد بررسی گردیده است. علاوه بر این تاثیر دو نوع ترک خوردگی برروی چقرمگی شکست مخلوطهای اصلاح شده با یکدیگرمقایسه شدند. نتایج نشان می دهد که حداکثر چقرمگی شکست مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده مربوط به نمونه های حاوی ترک زاویه ای تحت مود خالص کششی می باشد، اما حداکثر میزان بهبود چقرمگی شکست بر اثر افزودن نانواکسید سیلیس مربوط به نمونه های حاوی ترک زاویه ای عمودی تحت مود خالص کششی می باشد، اما حداکثر میزان بهبود چقرمگی شکست بر اثر افزودن نانواکسید سیلیس مربوط به نمونه های حاوی ترک مودی تحت مود کششی حرشی با ۲۰ =⁹ در دمای ۲۵ – درجه انتی گراد است. طبق نتایج در هر دو حالت ترک خوردگی و در تمامی دماها، با افزودن ۲۱/۲. نانواکسیدسیلیس چقرمگی شکست نمونه مه بهدو قابل توجهی می بابد.

كلمات كليدى: مخلوط آسفالتي (HMA)، مقاومت شكست، نانوا كسيدسيليس، آزمون خمش نيمدايره.

Introduction .1

در طول سه دهه اخیر، افزایش روزافزون بارهای ترافیکی و همچنین شرایط محیطی، انواع ترکها را در روسازیهای آسفالتی به وجود آورده است. مهمترین ترکهای روسازی که بر اثر شرایط آبوهوایی سرد پدید میآیند، ترکهای برودتی هستند که بر اثر عبورومرور وسایل نقلیه روز به روز در حال گسترشاند.

ایجاد و گسترش ترکهای برودتی باعث لزوم انجام تعمیرات زودهنگام و پیش از موعد مقرر میگردد. به دلیل هزینههای زیاد ساخت یک روسازی و همچنین هزینههای تعمیر و نگهداری شبکه راهها، محققین جهت بهبود خواص قیرهای مورد استفاده در تهیه آسفالت که به تبع آن بهبود خواص مخلوطهای آسفالتی را نیز به دنبال دارد، به استفاده از انواع اصلاح کنندهها روی آوردهاند.

تحقیقات بر روی ایجاد و گسترش تر کهای دمای پایین در اثر شرایط محیطی و همچنین عبور بارهای ترافیکی تحت علم مکانیک شکست ارزیابی می شود. Majidzade و همکارانش (۱۹۷۶)، Molenaar و همکارانش (۱۹۸۴) علم مکانیک شکست را جهت بررسی تر کخوردگی مخلوطهای آسفالتی برای اولین بار به کار بردند [2] ,[1]. به دلیل بروز تر کهای برودتی در دماهای پایین و همچنین رفتار ترد مخلوطهای آسفالتی در این دماها، بنابراین میتوان برای مطالعه تر کهای برودتی از اصول مکانیک شکست الاستیک خطی که توسط گریفیت ارائه شده است استفاده کرد [3]. پارامترهای موثر بر رشد تر کهای مخلوطهای آسفالتی شامل نوع ماده افزودنی برای اصلاح قیر، درصد فضای خالی مخلوط آسفالتی، تغییرات دما و مود بار گذاری است [4].

برای ایجاد ترکها چهار مود بارگذاری مختلف درنظر گرفته میشود. منظور از مود شکست، چگونگی رشد ترک و از هم گسیختگی عضو است. مود I بارگذاری که به آن مود بازشوندگی نیز می گویند، به گونهای است که سطوح ترک نسبت به یکدیگر باز می شوند و در مود II بارگذاری یا مود برشی آلبههای ترک در داخل صفحهی جسم نسبت به یکدیگر می لغزند و در مود III یا مود پارگی آلبههای ترک در خارج از صفحهی جسم نسبت به هم می لغزند و نهایتاً در مود چهارم ترکیبی از سه مود بالا را داریم. براساس یافتههای علمی بحرانی ترین حالت بارگذاری مود ترکیبی کششی-برشی می باشد [5].

یکی از انواع اصلاح کنندهها که براساس کارهای تحقیقاتی پیشین باعث ایجاد بهبود چشمگیر خواص مخلوطهای آسفالتی میشوند، نانو مواد هستند. Rouyu Li و همکارانش در سال ۲۰۱۷ با انجام یک مطالعه مروری به بررسی کاربرد و تاثیر انواع نانوذرات بر روی مواد آسفالتی پرداختند [6]. براساس مطالعات آنها اضافه کردن sio2، nano-TiO2، nano-SiO2 و nano-CaCO3 به مخلوطهای آسفالتی باعث افزایش قابل توجه

¹ Fracture Mode

² Opening mode ³ Shear mode

⁴ Tearing mode

مقاومت در برابر ترکخوردگیهای دما پایین و همچنین بهبود عملکردهای دما بالای مخلوطهای آسفالتی میگردد. براساس بررسیهای انجام شده توسط Ashish و همکارانش (۲۰۱۹) مهمترین مواد نانو که باعث بهبود خواص رئولوژیکی و مکانیکی قیرهای مصرفی در مخلوطهای آسفالتی شدهاند شامل TiO2 ، SiO2 ، CNT ، OMNC و SiO2 میباشند [7].

اصلاح قیر با nano-SiO2 سبب افزایش کندروانی، افزایش نقطه نرمی، کاهش شکل پذیری و افزایش مدول ارتجاعی می شود [11]-[8]. کاربرد قیرهای اصلاح شده با SiO2 nano-در مخلوطهای آسفالتی سبب بهبود برخی از خصوصیات آنها از جمله بهبود مدول دینامیکی و روانی [12]، افزایش مقاومت مارشال [13]، افزایش مدول سختی و حساسیت کمتر نسبت به تغییرات دما می شود [14]. براساس کارهای آزمایشگاهی انجام شده توسط محققین در طول سالها مشخص شد که مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده با نانو sio2 son دارای عمر خستگی بیشتر [16] ,[18] مقاومت بیشتر در برابر شیارشدگی و عمق کمتر شیار [17] ,[15]، افزایش مقاومت در برابر تغییر شکلهای دائمی [18]، افزایش خواص ضدپیری از طریق تاخیر در عمل اکسیداسیون [19]، افزایش پایداری در برابر خرابیهای رطوبتی [20] ,[19]، افزایش خواص ضدپیری از تنشهای خزشی (strain deformation creep) هستند. علاوه بر این موارد ترکیب همزمان نانو SiO2 و SBS سبب بهبود خاصیت خود ترمیمی مخلوطهای آسفالتی نیز می شود [20].

Aliha و همکاران (۲۰۱۷) چقرمگی شکست مود I مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده با SBS، CR، SBS، مو lucobit و Inanosilica و از دو نوع نمونهی آزمایشی دایرهای شکل (ENDB و ENDE) بررسی کردند. نتایج نشان داد که تمامی اصلاح کنندهها باعث افزایش چقرمگی شکست مخلوطهای HMA شدند [23] Fallah Tafti و Fallah کرد (۲۰۱۹) جقرمگی شکست مود I مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده را با Polyolefin-Aramid Compound ، Sulfur Polymer ، Parafiber ، Elastoplastomer Polymer Strings (EPS) پنج نوع اصلاح كننده شامل Structural Fibers (PACSF) و Sasobit و در دمای ۱۵– درجه سانتی گراد بدست آوردند. نتایج حاکی از آن بود که تمام اصلاح کننده ها به جز EPS باعث افزایش چقرمگی شکست مود I شده و با افزایش میزان ماده اصلاح کننده، میزان چقرمگی شکست نیز افزایش مییابد [24]. Pirmohammad و همکارانش (۲۰۱۹) به بررسی مقاومت شکست مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده با نانو Fe2O3 و CNTs تحت مود ترکیبی I/II با استفاده از آزمون SCB در دمای ۱۵- درجهسانتی گراد پرداختند و نشان دادند که نمونههای اصلاح شده، مقاومت شکست بهتری از خود نشان میدهند. از طرفی دیگر مقاومت شکست نمونه های مخلوط آسفالتی اصلاح شده با CNTs بیشتر است [25]. Pirmohammad و ۲۰۱۹) به بررسی ضریب شدت تنش بحرانی سه نوع بتن آسفالتی گرم (یعنی مخلوط آسفالتی اصلاح شده با افزودنی های CR و SBS و یک مخلوط آسفالتی اصلاح نشده) با استفاده از نمونه نیمدیسک خمشی SCB تحت مود بارگذاری ترکیبی I/II پرداختند و مشاهده نمودند که افزودنی.های CR و SBS سبب افزایش مقاومت شکست مخلوط آسفالتی گرم شدند، با این حال مخلوط SBS مقاومت شکست بالاتری از خود نشان داد. همچنین نتایج نشان داد که در شرایط بحرانی، بتن آسفالتی گرم تحت بارگذاری مود I خالص نبوده و تحت بارگذاری مود ترکیبی I/II قرار می گیرد [5]. Ziari و همکاران (۲۰۲۰) از افزودنی glass fiber در مخلوطهای آسفالتی با درصدهای مختلف RAP به منظور بهبود اثرات منفی کاربرد RAP در مخلوطهای آسفالتی استفاده کردند و مقاومت شکست آنها را در دمای ۱۵- درجهسانتی گراد تحت شرایط بار گذاری کششی بررسی کردند [26]. نتایج نشان داد که کاربرد الیاف شیشه سبب بهبود عملکرد شکست این مخلوطها می شود. Hong و همکاران (۲۰۲۰) مقاومت شکست مخلوطهای آسفالتی حاوی پودر coal gangue و الیاف polyester را با استفاده از آزمون SCB بررسی کردند [27]. نتایج آزمایشات نشان داد که مقاومت ترکخوردگی با کاهش دما افزایش یافته است. Pirmohammad و همکاران (۲۰۲۰) تاثیر الیاف طبیعی (kenaf و goat wool) را بر روی مقاومت شکست مورد مطالعه قرار دادند [28]. آنها از آزمون SCB تحت بارگذاری ترکیبی I/II در دمای ۱۵- درجهسانتی گراد استفاده کردند. نتایج آنها حاکی از آن بود که الیاف کنف و پشم بز سبب افزایش مقاومت شکست شده و همچنین میزان این افزایش به طول الیاف بستگی دارد.

همانطور که از مطالعات پیشین در مورد چقرمگی شکست مخلوط های آسفالتی اصلاح شده مشخص است، تاکنون هیچگونه بررسی آزمایشگاهیای به جهت مطالعه تاثیر نانو ذره SiO2 بر روی مقاومت شکست مخلوط های آسفالتی انجام نشده است. از آنجایی که در [29] ,[15] محققین این تحقیق به بررسی تاثیر افزودنی نانواکسیدسیلیس بر رفتار قیر و مخلوط آسفالتی در برابر خرابی های شیارشدگی و خستگی پرداخته شده است، با این حال لزوم بررسی تاثیر بهینه ترین درصد نانواکسید سیلیس (۱/۲٪) بر مقاومت شکست مخلوط آسفالتی امری ضروری است که در این مقاله به آن پرداخته میشود. در پژوهش حاضر تاثیر افزودن ۱/۲ درصد نانواکسید سیلیس (۱/۲٪) بر مقاومت شکست مخلوط آسفالتی امری ضروری است که در این مقاله به آن پرداخته میشود. گرفته است. برای این منظور از آزمون خمش نیم دایره (SCB) در سه شرایط دمایی زیر صفر (۵–، ۱۵– و ۲۵– درجه سانتی گراد) و در شرایط مود بارگذاری ترکیبی کششی برشی (I/II) استفاده شده است. علاوه بر این در این پژوهش اثر شکل هندسی ترک تحت شرایط ذکر شده بردسی گردید،

¹ Hot mixed asphalt

Experimental ."

Materials .1."

مصالح سنگی مورد استفاده در این تحقیق از نوع مصالح آهکی و دانهبندی آن، حد وسط دانهبندی پیشنهادی نشریه ۲۳۴ روسازی آسفالتی راههای ایران با حداکثر اندازه اسمی سنگدانه ۱۹ میلیمتر برای لایه توپکا میباشد. سنگدانههای آهکی دارای مقاومت شکست بهتری نسبت به سایر مصالح سنگی هستند [30]. جدول ۱ دانهبندی مصالح سنگی استفاده شده در این تحقیق را نشان میدهد. آزمایش دانهبندی مصالح سنگی براساس استاندارد AASHTO-T27 انجام شدهاست. جدول ۲ خصوصیات فیزیکی این مصالح سنگی را نشان میدهد. فیلر مورد استفاده در این تحقیق نیز پودر سنگ آهک میباشد.

جدول ۱. دانهبندی مصالح سنگی				
Sieve size (mm)	Gradation limits	Value		
19	100	100		
12.5	90-100	93.3		
4.75	44-74	46.8		
2.36	28-58	34.5		
0.3	5-21	10.5		
0.075	2-10	4.3		

جدول ۲. خصوصیات فیزیکی مصالح سنگی مورد استفاده در این تحقیق						
- · · · ·	استاندارد آزمایش		مقدار مجاز طبق نشريه ۲۳٤		نتايج	
حصوصيات فيزيكي	ASTM	AASHTO	رويه	آستر	آزمایش	
gravity Los Angeles abrasion (%)	C131	T96	30	40	21.6	
(%) BS812حداکثر ضریب تورق با روش	-	-	25	30	8	
Percent fracture (two faces) (%)	D5821	-	90	80	93	
Water absorption (Coarse aggregate) (%)	-	T85	2.5	2.5	1.2	
Absorption (fine aggregate)	-	T84	2.5	2.8	2.3	

قیر مورد استفاده در این تحقیق قیر ۶۰/۷۰ (معادل با قیر PG64-22) است. جدول ۳ مشخصات کامل قیر مورد استفاده را ارائه میدهد.

تحقبت	در ار.	کار رفته	قب به	مشخصات	حدول ۳
فالتعيق	-ر بیں	ى ر س			جمعوں ،

Property	ASTM Standard	Value
Specific gravity at 25 °C (g/cm3)	D70	1.013
Flash point (°C)	D99	308
Penetration at 25 °C (0.1 mm)	D5	68
Ductility at 25 °C (cm)	D113	102
Softening point (°C)	D36	50
(افت وزنی) Loss of weight	-	0.2
(درجه خلوص) Degree of purity	-	99.6
Performance grade (PG)	-	64-22

نانو ماده افزودنی مورد استفاده در این مقاله سیلیسیومدیاکسید است که مادهای بلوری و سفید رنگ با فرمول شیمیایی SiO2 در ابعاد با اندازه نانومتر است. مهم ترین مزیت نانوسیلیس هزینه تولید کمتر نسبت به سایر مواد نانو و همچنین ویژگیهای عملکردی بالاتر است [31]. درصد بهینه نانواکسیدسیلیس نیز براساس تحقیقات گذشته و همچنین با در نظر گرفتن مسائل اقتصادی برابر با ۱/۲ درصد نسبت به وزن قیر استفاده شد [29] ,[51]. شکل۱ نانو SiO2 مصرفی در این تحقیق را نشان میدهد. جدول ۴ مشخصات نانو سیلیس استفاده شده در این تحقیق را ارائه میدهد.

شکل ۱. نانو اکسید سیلیس مورد استفاده در این تحقیق

جدول ۴. مشخصات پایه ای نانو اکسیدهای مصرفی در این مطالعه

جذب آب ٪	درجه خلوص ٪	سطح مخصوص ویژه M2/g	ریخت شناسی Morphology	رنگ	اندازه ذرات Nm	وزن مخصوص حجمی g/cc	فرمول شیمیایی
0.2<	99.9	160	كروى	سفيد	80	2.4	SiO ₂

حلال مورد استفاده در این تحقیق به جهت پراکنده کردن ماده نانو، کروزن یا نفت سفید میباشد. مشخصات کروزن مصرفی در جدول ۵ مشاهده میشود.

جدول ۵. مشخصات حلال (کروزن) مصرفی در اختلاط قیر و نانومواد					
ساختار	درجه اشتعال (20)	نقطه تبخير (00)	چگالی (۲۰۰۰ ۲۰۰۰)	حلاليت	
	(°C)	(°C)	(gr/cm ²)		
C_6	85	155	0.75	در آب و مشتقات نفتی	

T. T. تهیه مخلوط آسفالتی HMA اصلاح شده و یایه

برای تهیه مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده با نانوسیلیس ابتدا باید قیر و ماده نانو با یکدیگر ترکیب شوند. برای این منظور دو شیوه اختلاط رایج، تر و خشک وجود دارد. در این تحقیق، برای اختلاط نانوسیلیس با قیر ابتدا ماده نانو توسط میکسر برش بالا به مدت ۳۰ دقیقه با ۲۵۰ دور بر دقیقه در حلال کروزن پراکنده گردید. سپس به منظور اختلاط نهایی قیر را تا دمای ۱۵۰ درجهسانتی گراد گرم نموده و در طول نیم ساعت، با فواصل زمانی یکسان، ترکیب نانوذرات – حلال به آرامی در میکسر ریخته شده و با ۴۰۰۰ دور بر دقیقه فرآیند اختلاط ادامه می یابد تا جایی که مخلوط همگنی از قیر و نانو ذرات ایجاد گردد. برای تعیین درصد قیر بهینه مخلوطهای آسفالتی از روش مارشال مطابق استاندارد D1559 استفاده شده است.

جهت تهیه مخلوط آسفالتی با قیر پایه و قیر اصلاح شده حاصله، ابتدا مصالح و قیر در کورهای با دمای ۱۵۲–۱۵۶ درجه سانتیگراد به مدت ۱۶ ساعت گرم شدند. سپس قیر به میزان درصد بهینه (۵ درصد برای نمونه پایه و ۶ درصد برای نمونه اصلاح شده با نانو SiO2) به مصالح سنگی افزوده شده و در داخل قالب استوانهای با قطر ۱۵۰ میلیمتر و ارتفاع ۱۲۰ میلیمتر ریخته شد و توسط دستگاه تراکم ژیراتوری عمل کوبش در دمای ۱۴۳–۱۴۶ درجهسانتیگراد انجام گردید. نمونههای استوانهای مخلوطهای آسفالتی تهیه شده در شکل ۲ نشان داده شده است.

شکل ۲. نمونه های استوانه ای تهیه شده در این تحقیق

Methodology . "."

(SCB (تهيه نمونه Preparation of SCB specimen .1 .۳ .۳

آزمون SCB به دلیل مزایای زیاد از جمله تکرارپذیری، الگوی بار گذاری مناسب و نزدیک به شرایط بار گذاری واقعی و ضریب تغییرات کمتر از ۱۵ درصد نمونهها، از محبوبیت خاصی برخوردار است [32]. برای تهیه نمونههای SCB، نمونههای استوانهای تهیه شده را ابتدا با استفاده از دستگاه برش با دیسک گردان به دیسکهای با ضخامت ۳۰ میلیمتر برش داده شده و سپس با تیغه برش با کمترین ضخامت از وسط نصف گردیدند. در مرحله بعد ترکها به صورت عمودی و زاویهدار تحت زاویه α (x=x)، نسبت به محور مرکزی صفحه، به طول ۲۲/۵ میلیمتر و با استفاده از دستگاه واترجت ایجاد شدند. بر این اساس نمونههای SCB این تحقیق دارای قطر ۱۵۰ میلیمتر و ضخامت ۳۰ میلیمتر هستند.تعداد کل نمونههای تهیه شده ۲۱۶ عدد (سه تکرار برای هر آزمایش) می باشد. با توجه به طول ترک ایجاد شده (a) و شعاع نمونههای SCB (R)، نسبت R در نمونهها تقریباً برابر ۳/۰ باشد.

۳. ۳. ۲ Fracture theory and testing (تئوری شکست و آزمایش)

جهت رسیدن نمونههای SCB به شرایط دمایی مورد نظر (دماهای ۵-، ۱۵ و ۲۵ – درجهسانتی گراد) به مدت حداقل ۴ ساعت در فریزرهایی با همین دماها قرار داده شدند. پس از آنکه نمونههای SCB به این دماها رسیدند، برای انجام آزمایش به ترتیب از فریزر خارج شده و در دستگاه آزمایش SCB قرار گرفتند. شکل۳ دستگاه انجام آزمایش خمش نیمدایره را نشان میدهد. فاصله زمانی بین خروج نمونه و قرار گیری آن تحت آزمایش به قدری کوتاه است که تغییرات دمایی آن ناچیز به حساب می آید. نرخ بار گذاری برابر با mm/min ۳ است. متناسب با هر حالت از مد بار گذاری، فاصله تکیه گاههای پایینی از قبل تنظیم می گردند. کلیه مراحل انجام آزمون خمش نیمدایره بر اساس استاندارد 13-100 AASHTO TP انترا می ا

شکل ۳. نمونههای SCB تحت آزمایش خمش نیمدایره

سه روش برای ایجاد مود بارگذاری ترکیبی وجود دارد: ۱) جابهجایی فاصله تکیهگاهها (S₁,S₂)، ۲) جابهجایی موقعیت ایجاد ترک نسبت به محور مرکزی (L) و ۳) ایجاد ترک زاویهای نسبت به محور مرکزی نمونه. در این تحقیق برای نمونههای دارای ترک عمودی از روش اول و برای نمونههای دارای ترک زاویهای از ترکیب روش اول و سوم استفاده شدهاست. همچنین برای نشان دادن سهم مودهای بارگذاری کششی و برشی، پارامتر مود ترکیبی (M) مطابق رابطه (۱) به کار گرفته شده است:

$$M^{e} = \frac{2}{\pi} t g^{-1} \left(\frac{K_{I}}{K_{II}} \right)$$
⁽¹⁾

K_I و K_I به ترتیب چقرمگی شکست مود I و II بارگذاری هستند. مقدار M^e برای مود خالص کشش برابر با یک، برای مود خالص برش برابر با صفر و برای مودهای ترکیبی کشش – برش بین صفر و یک میباشد. در این تحقیق از پنج پارامتر مود ترکیبی استفاده شده است (۰۰=۲۳، ۴۰٬۰۰۰، ۴۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۴۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۲۰٬۰۰۰، ۲۰٬۰۰۰، ۳۰٬۰۰۰، ۲۰٬۰۰۰، ۲۰٬۰۰۰، ۲۰٬۰۰۰، ۲۰٬۰۰۰، ۲۰٬۰

با استفاده از Pcr میتوان چقرمگی شکست را برای هر پارامتر مود ترکیبی محاسبه کرد. چقرمگی شکست نشان دهنده میزان انرژی لازم برای انتشار ترک در مخلوط های آسفالتی در دماهای پایین است. فرمول های (۲)–(۴) به ترتیب چقرمگی شکست را برای مود I بارگذاری، مود II بارگذاری و مود ترکیبی I/II نشان میدهد.

$$K_{lf} = Y_I \frac{P_{cr}}{2Rt} \sqrt{\pi a} \tag{(1)}$$

$$K_{IIf} = Y_{II} \frac{P_{cr}}{2Rt} \sqrt{\pi a} \tag{(7)}$$

$$K_{eff} = \sqrt{K_I^2 + K_{II}^2} \tag{2}$$

در این روابط KIF و KIF به ترتیب چقرمگی شکست مود I و II بارگذاری، Keff چقرمگی شکست موثر، R شعاع نمونههای SCB و برابر ۷۵ میلیمتر، t ضخامت نمونهها و برابر با ۳۰ میلیمتر، a طول ترک و برابر با ۲۲/۵ میلیمتر و Pr بار بحرانی حاصل از آزمایشات است. YI و YII نیز ضرایب شکل مود I و II هستند که مقادیر متناظر این ضرایب برای حالتهای آزمایش شده در این پژوهش به ازای هر M^e در جدول ۶ نشان داده شده است.

جدون /. مفادير [1 و [[1 استفاده شده در اين تحقيق						
M ^e	vertical crack		angular crack			
	YI	YII	YI	YII		
0	0	1.42	0	0.82		
0.2	0.36	1.06	0.18	0.84		
0.4	0.60	0.83	0.55	0.85		

جدول ۶. مقادیر Y_I و Y_II استفاده شده در این تحقیق

0.6	0.86	0.62	1.00	0.77
0.8	1.19	0.38	1.50	0.49
1	1.71	0	1.71	0

Results and discussions .£

همانطور که در بخش قبل شرح داده شد آزمایش SCB جهت تعیین مقاومت شکست مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده با نانو SiO2 در سه شرایط دمایی مختلف زیر صفر (۵-، ۱۵- و ۲۵- درجهسانتی گراد) و تحت مودهای بار گذاری ترکیبی کششی- برشی مختلف انجام گردید. هدف از انجام این آزمایش به دست آوردن بار بحرانی شکست نمونهها (Pcr) است. با توجه به روند افزایشی Pcr تا نقطه اوج آن و سپس کاهش ناگهانی آن پس از شکست نمونه، میتوان به این نتیجه رسید که شکستگی نمونههای SCB مطابق مفهوم LEFM اتفاق افتاده است. با استفاده از مقادیر Pa میانگین بدست آمده وضرایب شکل مود I و II نشان داده شده در جدول ۶ و جایگذاری آنها در فرمولهای (۲)-(۴)، میتوان چقرمگی شکست مود I و II بارگذاری و چقرمگی شکست موثر آنها را بدست آورد. در ادامه به بررسی تاثیر افزودن نانو SiO و سایر عوامل متغیر بر روی چقرمگی شکست مخلوطهای آسفالتی پرداخته می شود.

Influence of Nano SiO₂ .1 .£

شکلهای ۴ و ۵ تاثیر افزودن نانواکسیدسیلیس بر مقاومت شکست نمونههای آسفالتی اصلاح شده با ماده نانو SiO2 و در سه دما ۵-، ۱۵ و ۲۵ در درجهسانتی گراد به ترتیب برای نمونههای حاوی ترک های عمودی و زاویهدار نشان می دهد. براساس این نمودارها، افزودن ۱/۲ درصد نانواکسیدسیلیس باعث افزایش چقرمگی شکست مخلوطهای آسفالتی در دماهای زیر صفر درجهسانتی گراد در هر دو حالت ترک عمودی و زاویهدار می شود. طبق این نمودارها بیشترین میزان افزایش چقرمگی شکست در حالت ترک عمودی و زاویهدار به ترتیب برابر با ۸۳۵ سال ۲۰ و کهترین میزان آن به ترتیب برابر با ۱۸۳۵ سال و ۲۰۰۸ می سال می دمودی و زاویه از به ترتیب برابر با SiO2 مان ترک عمودی و زاویه دار می شود. طبق این میزان آن به ترتیب برابر با ۱۸۳۵ سال و ۲۰۰۸ می سال می در حالت ترک عمودی و زاویه دار به ترتیب برابر با ۱۸۵ می در حالت ترک عمودی بیشتر است. بنابراین، در حالت کلی استفاده از نانو SiO2 بر مقاومت شکست مخلوطهای آسفالتی مناسب به نظر می رسد. براساس نتایج به دست آمده و رفتار ترد مخلوطهای آسفالتی در دماهای زیر صفر، میتوان به این نتیجه رسید که افزودن نانو SiO2 در حالت ترک عمودی بیشتر همچنین نسبت به حالت پایه رفتار الاستیکتری را از خود نشان می دهد که باعث افزایش مقاومت شکست در دماهای زیر صفر می می ده.

شکل ۲. Critical SIFs measured for the Nano SiO2-modified HMA mixtures with vertical crack at: a)-5°C ,b)-15°C ,c)-25°C

شکل ۵. Critical SIFs measured for the Nano SiO2-modified HMA mixtures with angular crack crack at: a)-5°C ,b)-15°C ,c)-25°C شکل ۵.

میزان افزایش چقرمگی شکست مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده با نانواکسیدسیلیس را برای هر دو حالت ترک عمودی و زاویهدار به ترتیب در شکلهای ۶ و ۷ می توان مشاهده کرد. براساس این دو نمودار، نسبت چقرمگی شکست درحالت اصلاح شده به حالت پایه بیشتر از یک است که این نشان دهنده تاثیر مثبت کاربرد نانو میباشد. حداکثر افزایش چقرمگی شکست در حالت ترک عمودی و زاویهدار به ترتیب برابر ۳۵ درصد و ۳۳ درصد و حداقل آن به ترتیب برابر با ۱۱/۹ درصد و ۵/۷ درصد است. <mark>میانگین افزایش چقرمگی شکست در این ۲</mark> درصد و ۱۲ درصد و ۳۳ درصد د<mark>دارای شرایط دمایی و بار گذاری مختلف، در حالت ترک عمودی و زاویهدار به ترتیب برابر با ۲۲/۵ درصد و ۱۲ درصد و ۲۷</mark>

شكل ج. Ratio of Keff for the Nano SiO2-modified HMA mixtures to that for the control asphalt mixture (Vertical crack)

شكل Ratio of Keff for the Nano SiO2-modified HMA mixtures to that for the control asphalt mixture (Angular crack). «شكل ال

Influence of different temperatures .Y .£

براساس نتایج این آزمایش میتوان روند تغییر چقرمگی شکست را با توجه به تغییرات دما مورد تجزیه و تحلیل قرار داد. شکلهای a-A و b-A این روند تغییرات را در دماهای زیر صفر درجهسانتی گراد به ترتیب با ترک عمودی و زاویهدار نشان میدهد.

براساس نمودار شکل a-۸ در حالت ترک عمودی، برای هر دو حالت پایه و اصلاح شده، با کاهش دما میزان چقرمگی شکست افزایش مییابد و روند تغییر آن در هر سه دما از یک الگوی تقریبا مشابه پیروی میکند. اما در حالت کلی میزان تغییرات چقرمگی شکست با کاهش دما برای حالت اصلاح شده با ۱/۲ درصد نانو اکسیدسیلیس بیشتر از حالت پایه است. همین روند در شکل b-۸ برای حالت ترک زاویهدار نیز مشاهده می شود.

میانگین افزایش چقرمگی شکست مخلوطهای آسفالتی تحت مود ترکیبی I/II با افزودن ۱/۲ درصد نانواکسیدسیلیس در حالت ترک عمودی در دماهای ۵–، ۱۵– و ۲۵– درجهسانتیگراد به ترتیب برابر با ۱۸/۶۷ درصد، ۲۱/۳۱ درصد و ۲۸/۴۹ درصد است. به همین ترتیب برای حالت با ترک زاویهدار برابر با ۲۵/۱۰ درصد، ۱۳/۸۶ درصد و ۱۵/۴۲ درصد است. همانطور که مشاهده میشود با افزودن ۱/۲ درصد نانواکسیدسیلیس بیشترین چقرمگی شکست در حالت ترک عمودی و زاویهدار به ترتیب مربوط به دمای ۲۵– درجهسانتیگراد و ۵– درجهسانتیگراد میبانتی

از طرفی دیگر شکلهای a–A و d–A میزان تغییر چقرمگی شکست را از دمای ۵– به ۱۵– و ۲۵– درجهسانتی گراد نمایش میدهد. طبق این دو شکل، کاهش دما در حالت تغییر دما از ۱۵– درجهسانتی گراد به ۲۵– درجهسانتی گراد در مقایسه با تغییر دما از ۵– درجهسانتی گراد بیشتر است. در حالت مود ترکیبی این امر مشهودتر است. میزان افزایش چقرمگی شکست باکاهش دما از ۱۵- درجهسانتی گراد به ۲۵- درجهسانتی گراد برای حالت اصلاح شده با ترک زاویهدار بیشتر از ترک عمودی میباشد.

براساس شکلهای ۶ و ۷، در بخش قبل، میزان بهبود چقرمگی شکست مود ترکیبی I/II بر اثر افزودن نانواکسیدسیلیس با کاهش دما در حالت دارای نرک عمودی افزایش و در حالت ترک زاویهدار کاهش می یابد.

شکل Effect of low temperatures on critical SIFs for: a)vertical crack b) Agular crack ۸

Influence of loading mode ." .٤

با میل کردن M^e به سمت ۱، مود بارگذاری نیز به سمت مود بارگذاری کششی میل میکند و I=M نماینده مود I خالص میباشد. با میل کردن M^e به سمت صفر مود بارگذاری نیز به سمت مود بارگذاری برشی میل میکند و e^{-۹} نماینده مود II خالص میباشد. شکلهای ۹ و ۱۰ مربوط به چقرمگی شکست مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده در دماهای ۵-، ۱۵- و ۲۵- درجهسانتی گراد به ترتیب برای نمونههای با ترک عمودی و زاویهدار هستند که نسبت به شرایط بارگذاری مختلف نشان داده شده اند. بر اساس این نمودارها، در هر دو شکل هندسی ترک و هر سه دما در حالت پایه و اصلاح شده، حداکثر چقرمگی شکست مربوط به مود خالص کششی است که در حالت اصلاح شده این چقرمگی شکست تا حد بسیار زیادی افزایش مییابد. طبق شکل ۹، در نمونههای دارای ترک عمودی، در هر سه دمای زیر صفر، در هر دو حالت پایه و اصلاح شده با اینکه مود برشی غالب (۰۰=M) است، ابتدا چقرمگی شکست مناسب است اما با میل کردن پارامتر مود ترکیبی به سمت ۱۰/۴ از میزان چقرمگی شکست کاسته می شود. <mark>این بدان معنی است که</mark> حالت بحرانی بارگذاری مربوط به مود ترکیبی است. در ادامه مجددا در حالتی که بارگذاری به سمت مود کششی غالب میل می کند افزایش چشمگیری در چقرمگی شکست مشاهده می شود به گونهای که برای رسیدن به ۸/۰=M یک جهش در چقرمگی شکست مشاده می گردد. <mark>به طور کلی میتوان</mark> گفت که میانگین بیشترین و کمترین میزان افزایش چقرمگی شکست به واسطه استفاده از نانواکسیدسیلیس در دماهای زیر صفر به مود ترکیبی بارگذاری (۶/۰=M) و برابر با ۳۵ درصد است. بارگذاری (۶/۰=M) و برابر با ۳۵ درصد است.

Percentage Of Nano SiO2

شكل ٩. (Fracture strength of nanomaterials under different loading modes: a)-5°C ,b)-15°C ,c)-25°C (Vertical crack طبق شکل ۱۰ در نمونههای دارای ترک زاویهدار، در هر سه دمای زیر صفر و در هر دو حالت پایه و اصلاح شده، با افزایش پارامتر مود ترکیبی (۰<۲۰). ابتدا چقرمگی شکست تا M^e=۱/۲ کاهش می یابد سپس در حالتی که همچنان M^e رو به افزایش است (افزایش مود کششی)، افزایش چشمگیری در چقرمگی شکست مشاهده می شود. ب<mark>ر این اساس، حالت بحرانی بارگذاری مربوط به حالت مود برشی قالب (M°=۰/۲) است. به طور کلی میتوان گفت</mark> میانگین بیشترین و کمترین میزان افزایش چقرمگی شکست، بر اثر استفاده از نانواکسیدسیلیس، در این دماها به ترتیب مربوط به پارامتر مود ترکیبی •=• (۲۳/۴ ٪ افزایش) و M°=۱ (٪۱۲ افزایش) است که این امر نشان دهنده تاثیر مثبت کاربرد این ماده نانو در حالت بار گذاری بحرانی است. بیشترین افزایش چقرمگی شکست نیز بر اثر افزودن نانو SiO2 در این نمونهها مربوط به M°=۰/۴ میباشد که برابر با ۳۳ درصد است. همچنین میتوان تاثیر قابل ملاحظه افزودن این ماده نانو را در بهبود چقرمگی شکست در حالت بار گذاری ترکیبی مشاهده کرد.

Temperature

a)

شكل ١٠. (Angular crack) بشكل ١٠. (Fracture strength of nanomaterials under different loading modes: a)-5°C, b)-15°C, c)-25°C

Influence of geometric shape of cracks .٤ .٤

شکل ۱۱، چقرمگی شکست نمونههای SCB اصلاح شده با ۱/۲ درصد نانواکسیدسیلیس حاوی ترک عمودی را با نمونههای SCB اصلاح شده با ۱/۲ درصد نانواکسیدسیلیس حاوی ترک زاویهدار مقایسه میکند. طبق این نمودارها چقرمگی شکست در مود برشی خالص و همچنین مود برشی غالب در حالت ترک عمودی بیشتر است. با افزایش مقدار ^{Me} (گرایش بیشتر به سمت مود کششی) میزان چقرمگی شکست در نمونههای دارای ترک زاویهدار بیشتر شده که این امر با کاهش دما افزایش می بابد. بیشترین اختلاف چقرمگی شکست در این دو شکل ترک برابر ۲۳MPa.m^{0.5} ۰=M^eمی باشد

٥. نتايج

ترکهای برودتی از مهمترین ترکها به شمار میروند. شرایط آبوهوایی سرد و عبور و مرور روزافزون وسایل نقلیه باعث گسترش این ترکها میگردد. در این پژوهش، مقاومت شکست مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده با نانواکسیدسیلیس با استفاده از آزمایش SCB تحت شرایط مود بارگذاری ترکیبی I/II در دماهای زیر صفر ۵-، ۱۵– و ۲۵– درجهسانتی گراد برای دو حالت ترک عمودی و زاویهدار مورد بررسی قرار گرفت. عمده نتایج حاصل از این تحقیق به صورت زیر میباشد:

- ۱) نتایج حاصل از انجام آزمایشات گواه بر این موضوع است که افزودن ۱/۲ درصد نانواکسیدسیلیس باعث می شود تا چقرمگی شکست مخلوط های آسفالتی تحت مود ترکیبی I/II، حداکثر ۳۵ درصد و حداقل ۱۱ درصد در حالت ترک عمودی و حداکثر ۳۳ درصد و حداقل ۵ درصد در حالت ترک زاویه دار افزایش یابد.
- ۲) بر اساس نتایج، با کاهش دما میزان چقرمگی شکست مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده با نانواکسیدسیلیس و همچنین مخلوطهای آسفالتی پایه افزایش می یابد و این افزایش در مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده چشمگیرتر است. میانگین افزایش چقرمگی شکست مخلوطهای آسفالتی تحت مود ترکیبی IT/I با افزودن ۱/۲ درصد نانواکسیدسیلیس در حالت ترک عمودی، در دماهای ۵-، ۱۵- و ۲۵- درجهسانتی گراد به ترتیب برابر با ۱۸/۴۲ درصد، ۲۱/۶۸ درصد و ۲۸/۶ درصد و در حالت ترک زاویه دار برای این دماها به ترتیب برابر با ۲۵/۱۰ درصد، ۱۳۸۶ درصد و ۱۵/۶۲ درصد است.
- ۳) با افزودن ۱/۲ درصد نانواکسیدسیلیس بیشترین چقرمگی شکست در حالت ترک عمودی و زاویهدار به ترتیب مربوط به دمای ۲۵-درجهسانتی گراد (در ۲/۰=۱۳) و ۵- درجهسانتی گراد (در ۲/۰=۱۳) میباشد.
- ۴) حداکثر چقرمگی شکست مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده و پایه مربوط به مود خالص کششی (۱=M) میباشد که در مخلوطهای آسفالتی اصلاح شده با ترک زاویهدار برابر با ۱/۹۳ MPa.m^{0.5} و در مخلوطهای یایه با ترک عمودی برابر با ۱/۶۱ MPa.m^{0.5} است.
- ۵) حداکثر افزایش چقرمگی شکست مخلوطهای آسفالتی با افزودن ۱/۲ درصد نانو SiO₂ مربوط به حالت ترک عمودی، مود بارگذاری ترکیبی I/I (۹=۰/۶) (دمای ۲۵- درجه سانتی گراد است که برابر با MPa.m^{0.5} ، (۳۵ درصد افزایش) می باشد.

۵. مراجع

- [1] Majidzadeh.K&etal., "Application of fracture mechanics for improved design of bituminous concrete," *Rep*, *FHWA-RD-76-91*, *Vols*, *1 2*, *Fed. Highw. Adm. Washinghton*, *D.C.*, 1976.
- [2] A. A. Molenaar, "Fatigue and Reflection Cracking due to Traffic Loads," Proc. Assoc. Asph. Paving Technol. Tech. Sess., 1984.
- [3] A. A. Griffith; and M. Eng, "VI. The phenomena of rupture and flow in solids," *Philos. Trans. R. Soc. London. Ser. A, Contain. Pap. a Math. or Phys. Character*, 1920.
- [4] M. R. M. Aliha, H. Fazaeli, S. Aghajani, and F. Moghadas Nejad, "Effect of temperature and air void on mixed mode fracture toughness of modified asphalt mixtures," *Constr. Build. Mater.*, 2015.
- [5] S. Pirmohammad and H. Shabani, "Mixed Mode I/II Fracture Strength of Modified HMA Concretes Subjected to Different Temperature Conditions," *J. Test. Eval.*, vol. 47, no. 5, pp. 3355–3371, 2019.
- [6] R. Li, F. Xiao, S. Amirkhanian, Z. You, and J. Huang, "Developments of nano materials and technologies on asphalt materials A review," *Construction and Building Materials*, vol. 143. pp. 633–648, 2017.
- [7] P. K. Ashish and D. Singh, "Use of nanomaterial for asphalt binder and mixtures: a comprehensive review on development, prospect, and challenges," *Road Mater. Pavement Des.*, vol. 0, no. 0, pp. 1–47, 2019.
- [8] G. H. Shafabakhsh, O. J. Ani, and S. M. Mirabdolazimi, "Rehabilitation of Asphalt Pavement to Improvement the Mechanical and Environmental Properties of Asphalt Concrete by Using of Nano Particles," *J. Rehabil. Civ. Eng.*, vol. 4, pp. 1–22, 2020.
- [9] A. E. A. Mostafa, "Examining the Performance of Hot Mix Asphalt Using Nano- Materials," vol. 06, no. 02, pp. 25–34, 2016.
- [10] H. Zhang, C. Zhu, J. Yu, C. Shi, and D. Zhang, "Influence of surface modification on physical and ultraviolet aging resistance of bitumen containing inorganic nanoparticles," *Constr. Build. Mater.*, vol. 98, pp. 735–740, 2015.
- [11] A. K. Arshad, E. Shaffie, W. Hashim, F. Ismail, and K. A. Masri, "Evaluation of nanosilica modified stone mastic asphalt," *Int. J. Civ. Eng. Technol.*, vol. 10, no. 2, pp. 1508–1516, 2019.
- [12] A. K. Arshad, K. A. Masri, J. Ahmad, and M. S. Samsudin, "Investigation on Moisture Susceptibility and Rutting Resistance of Asphalt Mixtures incorporating Nanosilica Modified Binder," *Pertanika J. Sci. Technol.*, vol. 25, pp. 19–30, 2017.
- [13] G. H. Shafabakhsh and O. J. Ani, "Experimental investigation of effect of Nano TiO2/SiO2 modified bitumen on the rutting and fatigue performance of asphalt mixtures containing steel slag aggregates," *Constr. Build. Mater.*, vol. 98, pp. 692–702, 2015.
- [14] G. Shafabakhsh, M. Motamedi, M. Firouznia, and M. Isazadeh, "Experimental investigation of the effect of asphalt binder modified with nanosilica on the rutting, fatigue and performance grade," *Pet. Sci. Technol.*, vol.

37, no. 13, pp. 1495–1500, 2019.

- [15] G. A. Shafabakhsh, M. Sadeghnejad, B. Ahoor, and E. Taheri, "Laboratory experiment on the effect of nano SiO2 and TiO2 on short and long-term aging behavior of bitumen," *Constr. Build. Mater.*, vol. 237, p. 117640, 2020.
- [16] F. Leiva-Villacorta and A. Vargas-Nordcbeck, "Optimum content of nano-silica to ensure proper performance of an asphalt binder," *Road Mater. Pavement Des.*, vol. 20, no. 2, pp. 414–425, 2019.
- [17] M. Saltan, S. Terzi, and S. Karahancer, "Examination of hot mix asphalt and binder performance modified with nano silica," *Constr. Build. Mater.*, vol. 156, pp. 976–984, 2017.
- [18] H. Ezzat, S. El-Badawy, A. Gabr, E. S. I. Zaki, and T. Breakah, "Evaluation of Asphalt Binders Modified with Nanoclay and Nanosilica," in *Procedia Engineering*, 2016.
- [19] H. Zhang, H. Xu, X. Wang, and J. Yu, "Microstructures and thermal aging mechanism of expanded vermiculite modified bitumen," *Constr. Build. Mater.*, vol. 47, pp. 919–926, 2013.
- [20] H. Yao *et al.*, "Rheological properties and chemical analysis of nanoclay and carbon microfiber modified asphalt with Fourier transform infrared spectroscopy," *Constr. Build. Mater.*, vol. 38, pp. 327–337, 2013.
- [21] S. A. Ghanoon and J. Tanzadeh, "Laboratory evaluation of nano-silica modification on rutting resistance of asphalt Binder," *Constr. Build. Mater.*, vol. 223, pp. 1074–1082, 2019.
- [22] M. A. Ganjei and E. Aflaki, "Application of nano-silica and styrene-butadiene-styrene to improve asphalt mixture self healing," *Int. J. Pavement Eng.*, vol. 20, no. 1, pp. 89–99, 2019.
- [23] M. R. M. Aliha, M. J. Sarbijan, and A. Bahmani, "Fracture toughness determination of modified HMA mixtures with two novel disc shape configurations," *Constr. Build. Mater.*, vol. 155, pp. 789–799, 2017.
- [24] M. F. Tafti, S. Abuzar, and H. Aqda, "The impacts of type and proportion of five different asphalt modifiers on the low-temperature fracture toughness and fracture energy of modified HMA," *Des. Civ. Environ. Eng.*, vol. 47, pp. 169–185, 2019.
- [25] S. Pirmohammad, Y. Majd-Shokorlou, and B. Amani, "Experimental investigation of fracture properties of asphalt mixtures modified with Nano Fe2O3 and carbon nanotubes," *Road Materials and Pavement Design*. 2019.
- [26] H. Ziari, M. R. M. Aliha, A. Moniri, and Y. Saghaf, "Crack resistance of hot mix asphalt containing different percentages of reclaimed asphalt pavement and glass fibe," *Constr. Build. Mater. J.*, 2019.
- [27] R. Hong, J. Wu, and H. Cai, "Low-temperature crack resistance of coal gangue powder and polyester fibre asphalt mixture," *Constr. Build. Mater.*, vol. 238, p. 117678, 2020.
- [28] S. Pirmohammad, Y. M. Shokorlou, and B. Amani, "Influence of natural fibers (kenaf and goat wool) on mixed mode I / II fracture strength of asphalt mixtures," *Constr. Build. Mater.*, vol. 239, p. 117850, 2020.
- [29] M. Sadeghnejad and G. Shafabakhsh, "Use of Nano SiO2and Nano TiO2to improve the mechanical behaviour of stone mastic asphalt mixtures," *Construction and Building Materials*, vol. 157. pp. 965–974, 2017.
- [30] M. Fakhri, E. Haghighat Kharrazi, M. R. M. Aliha, and F. Berto, "The effect of loading rate on fracture energy of asphalt mixture at intermediate temperatures and under different loading modes," *Frat. ed Integrita Strutt.*, 2018.
- [31] G. Lazzara and S. Milioto, "Dispersions of nanosilica in biocompatible copolymers," *Polym. Degrad. Stab.*, vol. 95, no. 4, pp. 610–617, 2010.
- [32] Y. Zhu, E. V. Dave, R. Rahbar-Rastegar, J. S. Daniel, and A. Zofka, "Comprehensive evaluation of low-temperature fracture indices for asphalt mixtures," *Road Mater. Pavement Des.*, 2017.
- [33] AASHTO TP 105-13. Standard Method of Test for Determining the Fracture Energy of Asphalt Mixtu[1] AASHTO TP 105-13. Standard Method of Test for Determining the Fracture Energy of Asphalt Mixtures Using the Semicircular Bend Geometry (SCB), American Associ.